

Programa formatiu Obstetrícia i Ginecologia

Hospital de Tortosa Verge de la Cinta

Aprovat CD: 17/03/2022

Índex

1. Especialitat d'Obstetrícia i Ginecologia
2. Característiques de la Unitat Docent
  - 2.1. Estructurals
  - 2.2. Organitzatives i assistencials
  - 2.3. De recursos humans i docents
3. Programa teòric de formació
4. Formació específica per a cada any de residència
5. Calendari de rotacions
6. Competències adquirides i responsabilitat del resident
7. Guàrdies
8. Activitat docent
  - 8.1. Sessions
  - 8.2. Cursos
9. Formació transversal i activitats de recerca
10. Avaluació del resident

1. Especialitat d'Obstetrícia i Ginecologia

L'Obstetrícia i Ginecologia és l'especialitat que engloba, d'una banda, tot el relatiu a la dona en el seu període fèrtil (embaràs, part i puerperi), incloent-hi també els aspectes psicosocials de la maternitat; i, d'altra banda, és l'especialitat medicoquirúrgica que tracta les malalties del sistema reproductor femení.

En aquest sentit, el programa MIR de l'especialitat s'ha de desenvolupar en 2 grans àrees: l'obstetrícia i la ginecologia, que al seu torn se subdivideixen en moltes i diferents facetes que el resident ha de conèixer de manera global, amb la possibilitat d'aprofundir-hi de major o menor manera en alguna, en etapes posteriors de la seva formació.

Així doncs, el ginecòleg especialista ha de poder tenir una visió global de la matèria, realitzar, interpretar, aplicar i explicar tots els procediments diagnòstics i terapèutics inherents a l'exercici de la seva professió, ja sigui en institucions públiques o privades, en l'àmbit hospitalari o extrahospitalari. I ha d'adquirir capacitat suficient d'autocrítica.

La durada d'aquest període és de quatre anys i ha d'estar supervisat per un tutor que estimuli la formació. Requereix, a més, la implicació de tot el Servei.

Els continguts de l'especialitat inclouen:

- Fisiologia, patologia, control i tractament de l'embaràs, el part i elpuerperi.
- Fisiologia, patologia, control i tractament dels òrgans genitals femenins i la mama.
- Reproducció: fisiologia, patologia i maneig.
- Aspectes psicosocials i preventius relacionats amb la salut sexual i reproductiva de la dona.

2. Característiques de la Unitat Docent

2.1 Estructurals

Segons la cartera de serveis maternoinfantils de la qual han de disposar els hospitals, establerta pel Departament de Salut, l'Hospital de Verge de la Cinta correspon al Nivell II i, juntament amb l'ASSIR Terres de l'Ebre, amb base al CAP Baix Ebre i en col·laboració amb altres centres de salut i consultoris locals distribuïts pel territori, abasta l'àrea assistencial de les Terres de l'Ebre, amb una població de 183.194 persones i 54 municipis.

És un model territorial que engloba tots els nivells assistencials de manera que l'hospital i l'ASSIR treballen com un únic servei.

La Unitat Docent d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta consta de les dispositius següents:

Hospital de Tortosa Verge de la Cinta (HTVC)

Planta d'hospitalització amb 28 llits adjudicats i 17 utilitzables d'obstetrícia i ginecologia.

Sala de parts: tres boxs de baix risc, dos boxs d'alt risc, una sala de part natural amb banyera, un quiròfan per a cesàries i altres procediments obstètrics que ho requereixin, una sala d'exploració per a urgències obstètriques i ginecològiques, i una sala de monitoratge fetal i observació tres cardiotocògrafs i dues lliteres convertibles en taula d'exploració o part. Tot el monitoratge fetal està controlat per telemetria.

Àrea de consultes: dos despatxos amb sala d'exploració i ecògraf d'alta gamma per a consultes programades.

Àrea de diagnòstic prenatal: una sala amb ecògraf d'alta resolució per a ecografies de 12 setmanes i ecografies morfològiques.

Disposició d'un quiròfan a l'àrea quirúrgica general de l'hospital en què que es realitzen les cirurgies programades dues vegades per setmana.

ASSIR Terres de l'Ebre, que engloba els centres d'atenció primària de les comarques de Baix Ebre, Montsià, Ribera d'Ebre i Terra Alta:

CAP Baix Ebre (serveis centrals)

- Consulta 1: llevadora. Disposa de zona d'exploració
- Consulta 2: llevadora. Disposa de zona d'exploració
- Consulta 3: llevadora. Disposa de zona d'exploració
- Consulta 4: sala de descans.
- Consulta 5: psicosexòloga.
- Consulta 6: ginecòleg. Disposa de zona d'exploració
- Consulta 7: ginecòleg. Disposa de zona d'exploració
- Consulta 8: ginecòleg. Disposa de zona d'exploració
- Despatx de coordinació
- Unitat d'atenció a l'usuari
- Aula per a educació sanitària

Resta de centres de l'ASSIR Terres de l'Ebre

A la resta de centres d'atenció primària (CAP) de les Terres de l'Ebre on hi ha punt d'atenció ASSIR (llevadora i / o obstetre / ginecòleg), hi ha un despatx en dies puntuals per a visita de llevadora i / o obstetre / ginecòleg.

2.2 Organitzatives i assistencials

Hospital de Tortosa Verge de la Cinta

Control i seguiment d'embarassos de risc baix, mitjà i alt, amb possibilitat de derivació a centre de tercer nivell si cal.

Diagnòstic prenatal: ecografies de 12 setmanes i morfològiques, amb possibilitat de derivació a centre de Nivell tercer per a confirmació / seguiment / tractament de malformacions o segona opinió, i tècniques invasives: amniocentesi, biòpsia de còrion i cordocentesi.

Servei de monitoratge fetal avantpart i intrapart.

Assistència a parts de risc baix i mitjà.

Assistència a parts d'alt risc que no requereixin altres especialitats.

Atenció continuada al procés de part normal, part a l'aigua, part instrumentat i cesària.

Cesària humanitzada.

Atenció a nounats sans i amb patologia:

- Prematurs de 32 o més setmanes de gestació o per sobre de 1.500 g.
- Nounats no greus amb problemes que s'espera que es resolguin ràpidament i sense necessitat d'especialista (no pediatre).
- Nounats amb ventilació mecànica per períodes breus de temps.
- Nounats convalescents retornats des d'UCI neonatals.

Reanimació immediata i estabilització de la mare i el nadó amb problemes, en espera de trasllat.

Atenció continuada a l'àrea obstètrica de les urgències obstètriques i ginecològiques.

Suport als hospitals de Nivell I

Atenció als joves.

Estudi de la parella estèril / infèril i primera línia de tractament.

Diagnòstic, tractament i seguiment de la patologia ginecològica benigna.

Prevenició, tractament i seguiment del càncer ginecològic.

Prevenició de càncer de mama.

Cirurgia vaginal, laparotòmica i laparoscòpica de la patologia ginecològica benigna i maligna, amb possibilitat de derivació a centre de Nivell superior dels casos més complexos.

Educació sexual i afectiva.

Visita virtual sense pacient.

ASSIR

Atenció als joves

Consell reproductiu i atenció a la interrupció legal de l'embaràs (ILE)

Estudi bàsic d'esterilitat i primera línia de tractament.

Control i seguiment de l'embaràs, educació maternal, preparació per a la maternitat a l'aigua i atenció a el puerperi.

Prevenició del càncer de cèrvix.

Prevenició del càncer de mama

Prevenició i atenció a les ITS

Diagnòstic i seguiment a la patologia ginecològica benigna i diagnòstic i derivació de la maligna a l'HTVC.

Educació sexual i afectiva.

Atenció a la violència contra la dona.

Visites virtuals sense pacient.

Atenció individual i grupal en la menopausa.

2.3 Recursos humans i docents

- 1 cap de servei i 6 metges especialistes en Obstetrícia i Ginecologia que depenen de l'HTVC.
- 3 metges especialistes en Obstetrícia i Ginecologia que depenen de l'ASSIR, entre els quals hi ha la tutora de residents d'Obstetrícia i Ginecologia
- 13 llevadores que depenen de l'HTVC, entre les quals hi ha la coordinadora d'infermeria de l'Àrea Maternoinfantil
- 8 llevadores que depenen de l'ASSIR, entre les quals hi ha la coordinadora territorial

3. Programa teòric de formació

La Comissió Nacional de l'especialitat d'Obstetrícia i Ginecologia ha elaborat el programa formatiu de l'especialitat que ha estat ratificat pel Consell Nacional d'Especialitats en Ciències de Salut. Ordre SAS / 1350/2009 BOE nombre 129 de 28 de maig de 2009, pàgines 44.730-44.766.

Objectius generals

El principal objectiu és aconseguir formar especialistes competents i útils per a la societat; per això hem facilitar al resident l'adquisició de coneixements, habilitats i actituds que el capacitaran per assistir la dona durant l'embaràs, el part i el puerperi i per diagnosticar i tractar els problemes ginecològics de la dona, promocionar la seva salut reproductiva i diagnosticar i tractar els problemes d'infertilitat.

El resident, al seu torn, ha de ser capaç d'actualitzar i ampliar els seus coneixements de manera continuada, ha d'adquirir capacitat suficient d'autocrítica i iniciar-se en el desenvolupament de projectes d'investigació.

És fonamental l'esforç i esperit de sacrifici del resident per aconseguir els objectius marcats, així com la implicació de la institució amb aquesta mateixa finalitat.

Programa teòric

El contingut teòric de l'especialitat serà el que es desenvolupi durant la llicenciatura en el curs acadèmic corresponent i es donarà per conegut. Aquests continguts s'han de desenvolupar amb el nivell científic i pràctic adequat durant els anys de residència.

La formació en l'especialitat serà proporcionada íntegrament per la Unitat d'Obstetrícia i Ginecologia, excepte la patologia de la mama que es estarà a càrrec del Servei de Cirurgia General de l'Hospital.

Per al desenvolupament dels continguts es realitzaran conferències, classes, seminaris, tallers, taules rodones entre d'altres; el resident ha de participar de manera activa en la preparació i exposició d'aquestes classes o seminaris, sempre sota la supervisió d'tutor o un altre especialista.

El temari segueix unes línies generals i s'ha de considerar una guia per als coneixements del resident:

Coneixements generals (anatomofisiologia, semiologia i fonaments de l'exploració física)

Perinatologia:

- 1 Fisiologia obstètrica.
2. Assistència prenatal a l'embaràs normal.
3. Assistència a l'embaràs amb patologia.
4. Assistència a el part i puerperi normal i patològic.

Reproducció

Endocrinologia ginecològica, reproducció, infertilitat, planificació familiar i anticoncepció.

Ginecologia general

Síndromes orgàniques ginecològiques no oncològiques.

Oncologia ginecològica i patologia de la mama

Altres: Ecografia obstètrica i ginecològica. Doppler. Proves invasives de diagnòstic prenatal.

Formació específica per a cada any de residència

El resident en formació de l'especialitat d'Obstetrícia i Ginecologia ha d'adquirir de forma progressiva i supervisada capacitats i habilitats per a la cura integral de la pacient. A més, haurà de demostrar una capacitat de relació i empatia amb la pacient i familiars, i també integrar-se de forma activa i positiva en l'equip d'Obstetrícia i Ginecologia.

Al llarg dels diferents períodes de rotació també ha d'adquirir de forma progressiva diferents nivells de responsabilitat en la presa de decisions, que es completaran a la fi del període de formació.

El contingut dels coneixements i habilitats està basat en el Programa oficial de l'especialitat d'Obstetrícia i Ginecologia (BOE núm 129, ordre SAS / 1350/2009, de 6 de maig).

Les funcions de supervisió, que seran directes i de presència física, es poden dividir en les pròpies de facultatiu responsable i les de tutor del resident. De forma progressiva es passa a una supervisió decreixent, a partir de la demostració de la capacitat del

resident contrastada amb el facultatiu responsable / tutor, sense sobrepassar mai els nivells d'autonomia i responsabilitat especificats per any d'especialitat.

El facultatiu responsable que té al seu càrrec el metge resident de forma directa i diària té, entre les seves funcions:

- Supervisar l'actuació del metge resident segons la gravetat i els nivells de responsabilitat, prioritzant segons les necessitats de la pacient i del mateix resident.
- Controlar els ingressos, les altes i els trasllats de les pacients.
- Supervisar les orientacions diagnòstiques inicials i de la diagnosi final de totes les pacients assignades al resident.
- Supervisar i elaborar segons els nivells de responsabilitat els informes d'alta i altres tipus de documentació oficial (consentiment informat).
- Controlar i supervisar la sol·licitud d'exploracions complementàries, fonamentalment les invasives i complexes.
- Controlar, supervisar i/o aplicar, segons els nivells de responsabilitat, els tractaments complexos o invasius.
- Controlar, supervisar i/o executar la informació de pacients i familiars, especialment els casos de més complexitat o gravetat, segons els nivells de responsabilitat del resident.

Les funcions de tutor del resident d'Obstetrícia i Ginecologia són les establertes legalment, entre les quals destaquen:

1. Supervisar l'acompliment del programa de formació específic.
2. Supervisar les rotacions previstes en el programa.
3. Realització de l'avaluació anual corresponent.
4. Coordinar i supervisar de forma regular l'evolució i l'aprofitament del metge resident.
5. Supervisar el "llibre del resident" de cada metge en formació.

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

6. Seguir regularment i personalment el progrés de cada metge resident, efectuant propostes individuals formatives que elevarà a la Comissió de Docència per a la seva aprovació i execució.
7. Promoure les activitats docents i d'investigació de cada metge resident.

Nivells de responsabilitat i supervisió

Parlem d'autonomia quan ens referim al grau d'independència amb el qual el resident ha de ser capaç de realitzar un determinat acte al finalitzar un període formatiu; i parlem de responsabilitat quan ens referim al grau de supervisió amb el qual el resident realitza les activitats durant aquest mateix període.

Nivell 1: nivell baix de responsabilitat

Descripció: les activitats les realitza l'especialista i observades o assistides pel metge resident.

Nivell 2: nivell mitjà de responsabilitat

Descripció: activitats realitzades directament pel resident, sota supervisió directa del tutor / facultatiu responsable.

Supervisió: requereix un nivell mitjà de supervisió (2)

Nivell 3: nivell alt de responsabilitat

Descripció: activitats realitzades directament pel resident sense necessitat de tutorització directa. El resident executa i posteriorment informa.

Supervisió: requereix un nivell baix de supervisió (1)

Nivells de supervisió:

Nivell 1. Nivell baix de supervisió. Activitats realitzades directament pel resident, sense necessitat de tutorització directa. El resident executa i, posteriorment, informa.

Nivell 2. Nivell mitjà de supervisió. Activitats realitzades directament pel resident, sota la supervisió directa del metge adjunt responsable.

Nivell 3. Nivell alt de supervisió. Activitats realitzades pel metge adjunt. Estan observats i/o assistits durant la seva execució pel resident, que exclusivament actua com a observador o assistent.

El resident no pot assumir, ni ha de fer-ho, responsabilitats que estiguin per sobre de les seves capacitats, per això s'ha de considerar el nivell de responsabilitat exigible en cada cas. Cada unitat docent ha de definir el nivell de responsabilitat del resident a cadascuna de les rotacions i especialment per a les activitats invasives o d'alta complexitat.

Resident de primer any

La supervisió serà directa i de presència durant tot el primer any del resident.

- El primer mes del resident és un mes d'adaptació al servei i a l'entorn hospitalari motiu pel qual no hi ha cap rotació específica establerta.
- Urgències generals: 1 mes
- Planta hospitalització / Sala de parts / Urgències Ginecologia i Obstetrícia: 5 mesos
- Consulta d'Obstetrícia baix risc: 2 mesos
- Endocrinologia: 1 mes
- ASSIR: 2 mesos

Rotació per Urgències Generals

Coneixements, competències i habilitats que ha d'adquirir:

- Realitzar l'entrevista clínica aconseguir una bona valoració global del pacient. Sistematització per òrgans.
- Identificació clara del motiu actual de consulta i desenvolupament de la malaltia actual.

- Reconeixement dels antecedents familiars.
- Relat escrit de les dades obtingudes. Redacció de cursos clínics i de l'epicrisi.
- Tècniques i fases de l'exploració per aparells i sistemes.
- Importància de l'hemograma, de la bioquímica general (funció renal i hepàtica) i de les anàlisis d'orina.
- Utilització clínica de la radiologia simple de tòrax. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia intersticial, alveolar i pleural.
- Utilització clínica de la radiologia simple d'abdomen. Projeccions. Lectura ordenada. Signes fonamentals. Patrons radiològics. Identificació de la patologia pancreàtica, hepàtica, intestinal i renal.
- Utilització clínica de l'electrocardiograma (ECG). Lectura ordenada. Signes fonamentals. Identificació de les arrítmies, de les hipertròfies i de la cardiopatia isquèmica.
- Iniciar-se en la realització de les puncions arterials i venoses, toracocentesis, i paracentesis.
- Indicar el tractament mèdic i col·laborar en la indicació quirúrgica adequada, sota la supervisió del metge adjunt.
- Realitzar tècniques d'anestèsia local.
- Aplicar correctament els tractaments antibiòtics segons els protocols de centre.

Rotació per la Unitat d'Hospitalització, Sala de Parts i Urgències Obstètriques i Ginecològiques:

- Realitzar el diagnòstic diferencial i l'orientació terapèutica de les hemorràgies de la primera o la segona meitat de la gestació; de la sospita de dinàmica uterina a termini o preterme; de la sospita de trencament de membranes; de la viabilitat embrionària i el benestar fetal.
- Diagnosticar el part i les seves condicions.
- Realitzar el diagnòstic diferencial i l'orientació terapèutica: de la pruija genital; del dolor abdominogenital; de les amenorrees i metrorràgies, i de les molèsties mamàries.

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

- Realitzar correctament informes d'alta a les consultes d'urgències.
- Realitzar evacuacions uterines en avortaments de primer trimestre.
- Identificar signes d'alarma en gestants i fer-ne l'orientació terapèutica.
- Identificar signes d'alarma ginecològics i fer-ne l'orientació terapèutica.
- Realitzar un correcte diagnòstic de part, incloent la valoració de la pelvis, de la cèrvix, de la presentació i varietat fetal i del benestar fetal.
- Valorar adequadament la progressió del part.
- Controlar la dinàmica uterina i diagnosticar-ne les anomalies.
- Realitzar i interpretar les diferents tècniques de control de l'benestar fetal.
- Identificar situacions d'emergència materna o fetal a la sala de parts.
- Assistir al part vaginal espontani.
- Realitzar una correcta protecció de perineu.
- Indicar, realitzar i suturar una episiotomia.
- Assistir al deslliurament.
- Revisar el canal de part.
- Avaluar un sagnat vaginal durant el part i puerperi immediat.
- Reanimar nadons normals.
- Identificar anomalies pelvianes.
- Identificar presentacions anòmales.
- Tractar adequadament les disdinàmies.
- Diagnosticar i reparar estrips no complicats.
- Actuar com a ajudant en cesàries.
- Realitzar una extracció manual de placenta.
- Assistir a la realització de fòrceps i ventosa obstètrica.
- Realitzar una correcta exploració en el puerperi, després de part vaginal o cesària, i prescriure les cures adequades.
- Fer una correcta estimulació o inhibició de la lactància.
- Tractar el dolor puerperal.
- Fer el diagnòstic diferencial de la febre puerperal.
- Diagnosticar i tractar infeccions urinàries, endometritis, mastitis i infeccions de la ferida quirúrgica.
- Diagnosticar i tractar l'anèmia postpart.
- Identificar problemes respiratoris i cardíacs aguts.

- Donar la informació adequada sobre: lactància, cures de l'perineu o cicatriu de cesària, control posterior a l'alta, causes de consulta a urgències i orientació sobre planificació familiar.
- Redactar correctament informes d'alta.
- Atendre puèrperes amb malalties associades.
- Atendre puèrperes amb complicacions greus durant el part.

Rotació per consulta de baix risc obstètric

- Realitzar una visita obstètrica correcta en qualsevol mes de la gestació, incloent-hi: recollida d'informació i exploració obstètrica completa; indicació i interpretació de proves complementàries; transmissió d'informació comprensible a la gestant i recomanacions per a la cura de l'embaràs, i tractament de les possibles molèsties acompanyants.
- Indicar els cribratges de cromosomopaties, d'infeccions i altres malalties maternes amb repercussió fetal, recomanats durant la gestació.
- Indicar les profilaxis recomanades durant la gestació.
- Realitzar una ecografia correcta per a: diagnòstic de gestació, nombre d'embrions, determinació de viabilitat embrionària, biometries embrionàries i fetals, estàtica fetal i localització placentària.
- Indicar, realitzar i interpretar correctament test no estressants.
- Indicar, realitzar i interpretar correctament amnioscopias.
- Identificar el nivell de risc de la gestació i derivar l'atenció quan sigui necessari.
- Promoure la lactància materna.
- Indicar, realitzar i interpretar les següents exploracions ecogràfiques: diagnòstic de corionicitat i amniocidad en la gestació gemelar, estudi morfològic fetal, mesurament de longitud cervical per via vaginal, mesurament de LA.
- Indicar, realitzar i interpretar correctament test estressants.

Rotació per la consulta d'Endocrinologia

Estudi de la fisiologia, etiopatogènia, diagnòstic i tractament de les alteracions en endocrinologia ginecològica.

- Coneixement i interpretació de les proves complementàries utilitzades per al diagnòstic.
- Sistemàtica d'estudi de les amenorrees primàries i secundàries i altres trastorns del 'cicle menstrual.
- Maneig de la patologia ginecològica deguda a alteracions endocrinològiques: Fallada ovàrica precoç, fallada ovàrica posttractaments oncològics, menopausa quirúrgica.
- Hipo i hipertiroïdisme, Síndrome de l'ovari poliquístic
- Indicacions de les diferents opcions terapèutiques, coneixement dels fàrmacs utilitzats i pauta d'administració.
- Control i seguiment de les pacients en tractament hormonal.
- Control i seguiment de les gestants insulíndependents i amb alteració tiroïdal

Rotació per l'ASSIR

Ginecologia general

- Sistemàtica i habilitat en la realització de la història clínica ginecològica.
- Principals signes, símptomes i síndromes ginecològics.
- Habilitat en el tracte de la pacient ginecològica.
- Exploració general i ginecològica i mamària.
- Programes de cribatge de càncer cervical i mamari.
- Etiopatogènia i diagnòstic de la metrorràgia disfuncional, orgànica i de la metrorràgia postmenopàusica.
- Etiopatogènia, diagnòstic i tractament de lesions benignes i premalignes del tracte genital inferior: CIN, VIN, Vain. Líquens.
- Diagnòstic diferencial de vulvovaginitis i de les malalties de transmissió sexual.
- Bases de colposcòpia, vulvoscòpia i vaginoscòpia
- Realització de citologia cervicovaginal, biòpsia endometri i biòpsia vulvar.

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

- Coneixement dels diferents possibilitats d'anticoncepció, indicació i maneig.
- Coneixement de la simptomatologia del climateri, indicacions de tractament.

Obstetrícia de baix risc

- Coneixement dels protocols de seguiment de l'embaràs normal.
- Diagnòstic clínic, biològic i ecogràfic de la gestació.
- Seguiment i control mèdic d'un embaràs normal.
- Control de l'benestar fetal prepart.
- Prevenió de la immunització Rh.

Nivell de supervisió: alt

Activitats	Nivell	
	Inici	Final
1- Competències comunes		
Realitzar HC i exploració completa	3	2
Realitzar una raonada indicació de proves i tractaments	3	2
Realitzar una adequada informació i comunicació	3	2
Realitzar una recerca i interpretació bibliogràfica adequada. Presentació clínica	3	2
Realitzar el suport vital bàsic	3	2
Obtenir el consentiment informat vàlid	3	2
Incorporar conceptes de seguretat i risc / benefici	3	2
2- Relacionades amb l'embaràs normal		
Realitzar la visita obstètrica correcta	3	2
Realitzar els cribratges i profilaxi indicats	3	2
Realitzar l'ecografia obstétrica	3	2
Realitzar tests no estressants i amnioscòpies	3	2

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

Identificar les gestacions de risc i els criteris de derivació	3	2
Realitzar l'ecografia complexa i tests estressants	3	2
Promoció de la lactància materna	3	2
3- Relacionades amb el puerperi		
Realitzar una adequada exploració, control de la lactància	3	2
Diagnosticar i tractar complicacions del puerperi	3	2
Identificar problemes respiratoris i cardíacs aguts	3	2
Realitzar una adequada informació, comunicació i informes d'alta	3	2
Atendre puèrperes amb malalties associades i complicacions greus durant el part	3	2
4- Relacionats amb urgències		
Diagnosticar el part, les seves condicions i complicacions	3	2
Identificar i tractar el dolor abdominal, amenorrees, metrorràgies i molèsties mamàries	3	2
Realitzar una adequada informació, comunicació i alta	3	2
Realitzar una atenció en avortaments	3	2
Identificar i tractar els signes d'alarma en Obstetrícia i Ginecologia	3	2
5- Cirurgies programades (primer ajudant en intervencions menors i segon ajudant en intervencions majors)		
Conèixer protocols, indicacions, tècniques, preparació personal, camp quirúrgic i equip instrumental	3	2
Reconèixer i descriure estructures anatòmiques	3	2
Prescriure el tractament postoperatori i les pautes d'analgesia	3	2
Informació i comunicació. Informe anatomopatològic i informe quirúrgic no oncològic	3	2
Obrir i tancar paret abdominal	3	2
Realitzar un diagnòstic i valoració completa de part	3	2
Valoració, control i interpretació de tècniques de benestar fetal	3	2
Identificació de situacions d'emergència	3	2

Assistència a el part vaginal espontani i correcta protecció del perineu	3	2
Indicacions i realització d'episiotomia	3	2
Avaluació postpart immediat	3	2
Reanimació del nounat normal	3	2
Identificació i tractament d'anomalies del part	3	2
Atenció a cesàries (ajudant)	3	2
Extracció de placenta	3	2
Realització de fòrceps i ventoses	3	3

Resident de segon any

A partir del segon any el resident ha d'efectuar les activitats amb supervisió decreixent, a mesura que es constati que ha adquirit l'autonomia suficient per a fer-ho. En cada cas, han de ser el tutor del resident i el facultatiu responsable de la rotació, els qui determinin el nivell de responsabilitat que ha adquirit el resident.

Unitat d'Hospitalització, Sala de Parts i Urgències Obstètriques i Ginecològiques

Activitats relacionades amb competències comunes

- Realitzar prescripcions raonades de proves complementàries o tractaments.
- Explicar el raonament clínic que l'ha portat a una decisió diagnòstica o terapèutica.
- Obtenir un consentiment informat vàlid.
- Exposar un cas clínic complet per a discussió.
- Realitzar amb eficiència una recerca d'informació biomèdica.
- Presentar per a discussió (dins de la unitat docent) un cas de conflicte bioètic obstètric.
- Presentar una sessió clínic amb supervisió indirecta.
- Distingir els indicadors d'activitat i de qualitat en Obstetrícia i Ginecologia.
- Elaborar una comunicació mèdica i presentar-la..
- Comunicar males notícies.
- Fer una lectura crítica tutoritzada d'articles de diagnòstic, pronòstic o tractament.

- Explicar el raonament clínic que el porta a prendre decisions d'ingrés o manteniment d'ingrés hospitalari.

Activitats relacionades amb l'embaràs i puerperi patològic

- Diagnosticar, tractar la malaltia trofoblàstica gestacional.
- Diagnosticar i tractar la hiperèmesi gravídica.
- Indicar i interpretar les diferents proves de benestar fetal en fetus a terme o preterme, inclòs el perfil biofísic.
- Realitzar biometries fetals i l'estimació del pes.
- Diagnosticar i tractar la patologia pròpia de la gestació: l'amenaça de part prematur; el trencament prematur de membranes i la corioamnionitis; la gestació cronològicament prolongada; el creixement intrauterí restringit; les hemorràgies de la segona meitat de la gestació; les alteracions de la quantitat de líquid amniòtic; la preeclàmpsia i l'eclàmpsia; la diabetis gestacional.
- Diagnosticar la malaltia hemolítica perinatal i posar en marxa el protocol terapèutic.
- Atendre la pacient amb fetus malformat o fetus mort.
- Diagnosticar i tractar la nefrolitiasi i les infeccions urinàries.
- Diagnosticar i tractar les anèmies de l'embaràs.
- Diagnosticar i tractar les dermatosis de l'embaràs.
- Diagnosticar i tractar les trombosis venoses profundes i l'embòlia pulmonar.
- Indicar i realitzar un cerclatge cervical.
- Participar en el control de la gestació de dones amb patologia associada, i especialment en casos de: HTA crònica; diabetis pregestacional; cardiopaties.
- Diagnosticar i tractar les complicacions obstètriques en dones amb patologia associada.
- Realitzar l'estudi morfològic fetal.
- Realitzar l'estudi hemodinàmic fetal.
- Valorar el creixement i les complicacions fetals en la gestació gemelar i múltiple.
- Controlar el puerperi en dones amb patologia associada greu.
- Estudi funcional i hemodinàmic fetal en casos complexos.
- Procediments de teràpia fetal.

Activitats relacionades amb l'assistència al part

- Atendre durant el part gestants amb nivell de risc I i II.
- Realitzar un pronòstic de part.
- Diagnosticar la inadequada progressió del part i les seves causes.
- Tractar correctament les disdinàmies.
- Iniciar i controlar la progressió d'induccions a terme.
- Diagnosticar la sospita de pèrdua de benestar fetal i prendre la decisió terapèutica correcta.
- Indicar i realitzar una extracció manual de placenta.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps en IV pla.
- Diagnosticar i tractar precoçment les hemorràgies del deslliurament i del puerperi immediat.
- Assistir al part vaginal del fetus preterme.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps o ventoses en varietats anteriors en tercer pla.
- Assistir a parts gemel·lars a terme.
- Assistir a la distòcia d'espatlla.
- Assistir al part en presentació podàlica.
- Realització de cesàries no urgents ni complicades.
- Actuar com a ajudant en cesàries urgents o complicades.

Activitats relacionades amb urgències

- Realitzar evacuacions uterines en avortaments de primer trimestre.
- Diagnosticar i tractar l'avortament sèptic.
- Diagnosticar la gestació ectòpica.
- Diagnosticar correctament la patologia urgent durant la gestació: amenaça de part prematur i ruptura prematura de membranes; hemorràgia de la segona meitat de la gestació; preeclàmpsia i eclàmpsia.
- Identificar altres signes d'alarma en una gestant i orientar-los correctament.
- Establir el tractament inicial de la patologia urgent durant la gestió.

Rotació d'Alt Risc Obstètric (ARO):

- Coneixement de l'embaràs, part i puerperi patològics.
- Concepte d'embaràs d'alt risc, i identificació d'aquest.
- Diagnòstic i maneig de les patologies més freqüents de l'embaràs:
  - Amenaça de part prematur
  - Placenta prèvia
  - Despreniment prematur de placenta normoinsera
  - Ruptura prematura de membranes
  - Corioamnionitis
  - RCIU
  - Embaràs múltiple
  - Estats hipertensius de l'embaràs
  - Diabetis gestacional
  - Altres
- Coneixement i maneig de malalties maternes que coexisteixen amb la gestació:
  - Cardiopaties
  - Malaltia tromboembòlica
  - Diabetis pregestacional i altres endocrinopaties
  - Malalties neurològiques
  - Malalties digestives
  - Neoplàsies
  - Malalties infeccioses
  - Altres
- Coneixement i maneig del part en situacions especials:
  - Adolescència
  - Presentació de natges
  - Distòcia d'espatlla
  - Part gemel·lar i múltiple
  - Part instrumental
- Coneixement i maneig de les complicacions del part i postpart:
  - Hemorràgia postpart
  - Infecció puerperal

- Patologia tromboembòlica puerperal.
- Altres
- Control del puerperi en pacients amb patologia.
- Ecografia i altres proves diagnòstiques en embaràs d'alt risc.

Rotació de Diagnòstic Prenatal

Activitats relacionades amb el diagnòstic prenatal

Ecografia de 12 setmanes: conèixer i interpretar marcadors bioquímics i ecogràfics de cromosomopatia.

Conèixer la indicació d'amniocentesi, biòpsia corial i altres tècniques invasives de diagnòstic prenatal.

Assistir a la realització d'amniocentesis de primer i segon trimestre.

Orientar els resultats genètics.

Ecografia morfològica de 20 setmanes: coneixement de la tècnica i criteris de normalitat.

Seguiment ecogràfic de patologia obstètrica / marcadors o malformacions fetals.

Derivacions a centre de referència per a confirmació de malformació fetal / seguiment i/o tractament.

Rotació de Ginecologia General

Activitats relacionades amb la ginecologia general

Fer una entrevista ginecològica correcta, incloent anamnesi, exploració, orientació diagnòstica i terapèutica i informació a la pacient.

Sol·licitar les proves diagnòstiques adequades a cada procés i interpretar els resultats.

Localitzar mitjançant ecografia abdominal i/o vaginal els genitals interns, identificar la morfologia normal i mesurar-los.

Identificar els factors de risc quirúrgics i pautar la profilaxi prequirúrgica adequada.

Realitzar un control postquirúrgic adequat, incloent-hi el tractament del dolor i la cura de la ferida quirúrgica.

Identificar precoçment els processos infecciosos relacionats amb la cirurgia i iniciar el seu tractament.

Identificar les alteracions vasculars, problemes respiratoris aguts o cardíacs.

Realitzar correctament informes d'alta hospitalària.

Oferir una informació adequada a les pacients i els seus familiars.

Realitzar el diagnòstic i establir la conducta terapèutica de les pacients ateses en règim ambulatori.

Identificar, per ecografia, anomalies morfològiques de l'úter o els ovaris.

Activitats relacionades amb la contracepció

Realitzar un consell contraceptiu correcte (femení i masculí): en la població general.

En dones amb patologia associada; en dones legalment no autònomes.

Identificar factors de risc i contraindicacions per a l'ús de cada contraceptiu.

Informar de manera comprensible sobre els mètodes naturals i de barrera.

Prescriure contraceptius hormonals i donar una informació correcta sobre els mateixos.

Col·locar i retirar implants subcutanis.

Col·locar i retirar dispositius intrauterins.

Realitzar una contracepció d'emergència.

Identificar les complicacions de la contracepció i tractar-les.

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

Informar i orientar a la pacient que ho sol·liciti sobre la interrupció voluntària de l'embaràs.

Cirurgia en casos de perforació uterina per DIU.

Col·locació de dispositius intratubàrics per histeroscòpia.

Contracepció definitiva per laparoscòpia.

Activitats relacionades amb la menopausa

Avaluar correctament els paràmetres de la massa òssia.

Avaluar correctament els factors de risc cardiovascular.

Informar i formar les dones perimenopàusiques sobre hàbits de vida saludables.

Aplicar correctament les diferents estratègies de tractament hormonal i no hormonal.

Nivell de supervisió: alt-mitjà (de forma decreixent es passa a una supervisió mitjana a partir de la demostració de la capacitat del resident contrastada pel facultatiu responsable / tutor, que dictamina el seu nivell d'autonomia).

Activitats	Nivell	
	Inici	Final
1- Competències comunes		
Realitzar un diagnòstic diferencial i prendre les decisions de proves complementàries i tractaments raonats	2	2
Informació, comunicació i consentiment informat	2	2
Capacitat de recerca bibliogràfica, preparació de casos clínics, sessions i comunicacions	2	1
Coneixement i aplicació d'indicadors d'activitat i qualitat-seguretat	3	2
Comunicació de de males notícies	3	3
Lectura crítica bibliogràfica	2	2

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

2- Relacionades amb l'embaràs i puerperi patològic		
Diagnòstic i tractament de malaltia trofoblàstica, hemèresi gravídica	3	2
Maneig del benestar fetal	3	2
Diagnòstic i tractament de la patologia pròpia de la gestació	2	2
Maneig de les malformacions fetals i mort fetal	3	3
Maneig de la patologia infecciosa, renal, hematològica i vascular de l'embaràs	2	2
Realitzar cerclatge cervical	3	2
Control de la gestació amb patologia associada i les seves complicacions	3	2
Estudi morfològic i hemodinàmica fetal	3	2
Control de la gestació gemel·lar i múltiple	3	2
Puerperi amb patologia associada greu	3	3
Control funcional i hemodinàmic fetal complex	3	3
Procediments de teràpia fetal	3	3
3- Relacionades amb Ginecologia general		
Realitzar HC, exploració, orientació diagnòstica, proves i pautes terapèutiques ginecològiques	3	2
Informació, comunicació i informe d'alta	2	2
Estudi ecogràfic abdominal / vaginal	2	2
Identificar riscos quirúrgics. Profilaxi prequirúrgica. Control postquirúrgic	3	2
Maneig de les infeccions associades, respiratòries, cardíques i vasculares	3	2
Atenció ginecològica ambulatoria	2	2
Ecografia ginecològica	2	2
4- Relacionades amb la contracepció		
Realitzar consell contraceptiu, identificació de riscos i informació adequada	3	2

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

Prescripció de contraceptius hormonals	3	2
Implants subcutanis, DIU. Contracepció d'emergència.	3	2
Maneig de les complicacions de la contracepció	2	2
Informació i consell de la interrupció voluntària de l'embaràs	3	3
Cirurgia uterina complicada	3	3
Dispositiu intratubàric	3	3
Contracepció laparoscòpica	3	3
5- Relacionades amb la menopausa		
Maneig adequat dels paràmetres ossis, factors de risc cardiovascular i hàbits de vida saludables	2	2
Maneig adequat dels tractaments hormonals i no hormonals	2	2
6- Relacionades amb la cirurgia programada (Cirurgia en intervencions menors, primer ajudant en intervencions grans no oncològiques, segon ajudant en intervencions majors oncològiques)		
Realitzar obertura i tancament de la paret abdominal	3	2
Elecció de tècnica quirúrgica. Profilaxi	3	2
Raspats, biòpsia, polipectomia i altres intervencions menors	3	2
Informació, comunicació i informes quirúrgics no oncològics	2	2
Intervencions benignes de mama	3	3
7- Relacionades amb l'assistència al part		
Diagnòstic i tractament parts amb risc i anomalies en la progressió	3	2
Gestió de la pèrdua de benestar fetal	3	3
Extracció manual de placenta	3	2
Aplicació fòrceps IV plànol	3	2
Complicacions hemorràgiques part i puerperi	3	2
Assistència al part del fetus preterme	3	2
Assistència a parts de bessons en cefàlica, distòcies d'espatlles	3	3
Cesàries no urgents no complicades	3	2

Cesàries urgents complicades (ajudant)	3	2
8- Relacionades amb urgències		
Atenció als avortaments de primer trimestre, avortaments sèptics i gestació ectòpica	3	2
Diagnòstic de la patologia urgent de la gestació	3	2
Tractament inicial de la patologia urgent de la gestació	3	2
Identificar i orientar la gestació amb signes d'alarma	2	2

Resident de tercer any

Rotació per la Unitat d'Hospitalització, Sala de Parts i Urgències Obstètriques i Ginecològiques

Activitats relacionades amb competències comunes

Comunicar males notícies.

Interpretar un informe sobre activitat o qualitat assistencial en Obstetrícia i Ginecologia.

Distingir en la pràctica entre problema de salut, necessitat sanitària i demanda assistencial.

Realitzar de forma autònoma una lectura crítica d'articles de diagnòstic, pronòstic o tractament.

Col·laborar en l'elaboració d'un article per a publicar-lo.

Presentar per a discussió un tema de conflicte bioètic ginecològic.

Supervisar residents de 1r any.

Realitzar, de forma tutoritzada, una lectura crítica de revisions mèdiques. Valorar la rellevància i l'aplicabilitat dels resultats a la pròpia població.

Fer una lectura crítica tutoritzada de protocols i guies clíniques.

Llegir un article d'avaluació econòmica. Diferenciar els conceptes de cost - utilitat i cost - benefici.

Comunicar en situacions difícils amb pacients i/o familiars en situacions emocionals poc controlades.

Activitats relacionades amb l'embaràs i puerperi patològic

Diagnosticar, tractar la malaltia trofoblàstica gestacional.

Diagnosticar i tractar la hiperèmesi gravídica.

Indicar i interpretar les diferents proves de benestar fetal en fetus a terme o preterme, incloent-hi el perfil biofísic.

Realitzar biometries fetals i l'estimació del pes.

Diagnosticar i tractar la patologia pròpia de la gestació: l'amenaça de part prematur; el trencament prematur de membranes i la corioamnionitis; la gestació cronològicament prolongada; el creixement intrauterí restringit; les hemorràgies de la segona meitat de la gestació; les alteracions de la quantitat de líquid amniòtic; la preeclàmpsia i l'eclàmpsia; la diabetis gestacional.

Diagnosticar la malaltia hemolítica perinatal i posar en marxa el protocol terapèutic.

Atendre la pacient amb fetus mal format o fetus mort.

Diagnosticar i tractar la nefrolitiasi i les infeccions urinàries.

Diagnosticar i tractar les anèmies de l'embaràs.

Diagnosticar i tractar les dermatosis de l'embaràs.

Diagnosticar i tractar les trombosis venoses profundes i / o embòlia pulmonar.

Indicar i realitzar un cerclatge cervical.

Participar en el control de la gestació de dones amb patologia associada, i especialment en casos de: HTA crònica; diabetis pregestacional; cardiopaties.

Diagnosticar i tractar les complicacions obstètriques en dones amb patologia associada.

Realitzar l'estudi morfològic fetal.

Realitzar l'estudi hemodinàmic fetal.

Valorar el creixement i les complicacions fetals en la gestació gemel·lar i múltiple.

Controlar el puerperi en dones amb patologia associada greu.

Estudi funcional i hemodinàmica fetal en casos complexos.

Procediments de teràpia fetal.

Activitats relacionades amb l'assistència al part

- Atenció durant el part a gestants d'alt risc matern o fetal.
- Assistir el part del fetus preterme.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps o ventoses en varietats anteriors a tercer pla.
- Cesàries iteratives.
- Cesàries no urgents ni complicades.
- Assistir a parts de bessons preterme.
- Aplicació i extracció de nounats amb fòrceps en presentacions transverses i posteriors.
- Assistència a parts de natges vaginals no complicats.
- Cesàries iteratives i urgents.
- Ajudant en sutures de grans estrips vaginals.
- Ajudant en histerectomies urgents.
- Supervisió de residents de primer i segon any.

Activitats relacionades amb urgències

- Supervisió de casos de risc segons protocols (preeclàmpsies, placentes prèvies, amenaces de part prematur, etc.).
- Realitzar raspats postpart.
- Assistir en interrupcions legals d'embaràs (voluntària).
- Quists d'ovari torsionats, sense altres complicacions quirúrgiques.
- Desbridaments d'abscessos mamaris.
- Laparotomies i laparoscòpies exploradores.
- Realitzar versió externa en fetus en presentació podàlica.
- Tractament d'embarassos ectòpics per laparotomia o laparoscòpia

Rotació de Diagnòstic Prenatal

Activitats relacionades amb el diagnòstic prenatal

Establir un pronòstic amb els marcadors bioquímics i ecogràfics de cromosomopaties.

Indicar i realitzar amniocentesi de primer i segon trimestre, biòpsies corials (coneixement de la tècnica, indicacions i contraindicacions) i altres tècniques invasives prenatales si es fan a la Unitat.

Orientar els resultats genètics.

Orientar els casos de patologia infecciosa prenatal.

Realitzar un consell reproductiu.

Ecografia morfològica de 20 setmanes: exploració ecogràfica normal i detecció de malformacions.

Derivacions a centre de referència per a confirmació de malformació fetal / seguiment i/o tractament.

Seguiment ecogràfic de patologia obstètrica / marcadors o malformacions fetals.

Rotació de sòl pelvià

Realitzar una exploració correcta i interpretar les proves diagnòstiques.

Valorar el sòl pelvià després del part i recomanar exercicis de rehabilitació.

Identificar els defectes de sòl pelvià, realitzar una exploració completa i conèixer les tècniques quirúrgiques de correcció.

Identificar la incontinença urinària d'esforç, realitzar una exploració adequada i conèixer les tècniques quirúrgiques de correcció.

Identificar fístules urinàries i rectovaginals i conèixer el seu tractament.

Interpretar un registre d'urodinàmia.

Realitzar el plantejament terapèutic i de seguiment.

Realitzar una elecció raonada de la tècnica quirúrgica.

Rotació de Mama i Cirurgia General

- Realitzar una correcta anamnesi i exploració mamària.
- Diagnosticar i tractar la secreció mamària.
- Diagnosticar i tractar les tumoracions benignes de la mama.
- Diagnosticar i tractar les lesions del mugró.
- Identificar pacients d'alt risc oncològic.
- Indicar, interpretar i comunicar correctament les proves complementàries (mamografies, ecografies, ressonàncies magnètiques, proves hormonals, resultats d'anatomia patològica).
- Orientar el procés diagnòstic i terapèutic.
- Realitzar procediments diagnòstics invasius (PAAF, BAG)
- Comunicar a la pacient i els seus familiars la sospita diagnòstica, les alternatives terapèutiques i el pronòstic.
- Participar en els comitès multidisciplinaris per decidir el pla terapèutic.

Rotació de Patologia Cervical i Tracte Genital Inferior

- Realitzar una correcta exploració de vulva, vagina i cèrvix.
- Fer una correcta colposcòpia i identificar les imatges anòmales.
- Realitzar biòpsies de vulva, vagina i cèrvix.
- Aplicar nansa de Lletz per biòpsies, tractament de lesions i conitzacions.
- Tractar les complicacions de les biòpsies i les nanses de diatèrmia (LLETZ).
- Interpretar dels resultats histopatològics.
- Orientar el seguiment o tractament de les pacients.

Rotació de Cirurgia Laparoscòpica

- Consolidació de coneixements anatòmics.
- Aprentatge de la tècnica laparoscòpica.

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

Laparoscòpia per processos benignes:

- Annexials
- Endometriosis
- Miomectomías
- Histerectomies
- Altres

Laparoscòpia per processos malignes:

Exploradores / diagnòstiques

Cirurgia reglada del càncer d'ovari, endometri i cèrvix.

Nivell de supervisió: mitjà-baix

Activitats	Nivell	
	Inici	Final
1- Competències comunes		
Informació, comunicació de males notícies i en situacions conflictives	3	2
Interpretació d'informes de gestió (activitat-qualitat)	2	1
Capacitat de lectura, interpretació i elaboració d'articles científics	2	2
Anàlisi i presentació de temes de conflicte bioètic	3	2
Supervisió R1	3	2
Lectura, anàlisi i aplicabilitat de revisions mèdiques, protocols i guies clíniques	3	2
Lectura i anàlisi d'informes d'avaluació econòmica. Conceptes de cost-utilitat i cost-benefici	3	2
2- Patologia cervical i del tracte genital inferior		
Exploració clínica, complementàries (colposcòpia i biòpsies)	2	1
Ús de nansa de LLETZ. Tractament de complicacions	2	2
Interpretació d'informes histopatològics Orientació, seguiment / tractament	3	2

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

3- Endocrinologia ginecològica		
Història clínica, exploració (nenes/adolescents). Maduresa sexual	2	1
Exploracions complementàries hormonals. Tècniques d'imatge	2	1
Orientació diagnòstica de genitals ambigus. Hirsutisme	2	1
Orientacions diagnòstiques i terapèutiques	2	1
4- Histeroscòpia		
Anatomia i equipament en tècniques d'histeroscòpia	3	2
Cirurgia histeroscòpica (ambulatoria / programada)	3	2
Esterilització intratubàrica histeroscòpica	3	3

5- Cirurgia programada		
Laparoscòpia diagnòstica i terapèutica	3	2
Miomectomia no complexa	3	2
Histerectomia no complexa	3	2
6- Assistència al part		
Atenció al part d'alt risc. Fetus preterme	3	2
Atenció al part amb fòrceps / ventoses varietats anteriors tercer pla	2	2
Cesàries no urgents no complicades	2	2
Atenció al part de bessons preterme	3	2
Atenció al part amb fòrceps en transverses i posteriors	3	2
Atenció al part de natges vaginals no complicat	3	3
Cesàries iteratives i urgents	3	2
Pràctica de sutures en grans esquinçaments vaginals i histerectomies urgents (ajudant)	3	2
Supervisió R1 i R2	3	2

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

7- Assistència d'urgències		
Atenció de casos urgents i complexos	2	2
Interrupcions legals (voluntàries) de l'embaràs	2	2
Cirurgia (laparoscòpia / laparotomia) exploradores	3	2
Raspats postpart	2	2
Quists d'ovari torsionats	2	2
Atenció d'embarassos ectòpics	3	2
Versió externa en fetus en presentació podàlica	3	3
8- Relacionats amb el sòl pelvià		
Avaluar correctament la clínica i els procediments d'estudi de sòl pelvià	3	2
Valoració postpart i pautes de rehabilitació	2	2
Identificació incontinència urinària. Pautes quirúrgiques	2	2
Identificació i tractament de les fístules urinàries i rectovaginals	3	3
Coneixement i interpretació d'urodinàmia	3	2
Coneixement pautes terapèutiques quirúrgiques en patologia de sòl pelvià	3	2
9- Patologia mamària		
Història clínica i exploració mamària. Secrecions mamàries, lesions del mugró	2	1
Identificació de pacients d'alt risc oncològic	2	1
Maneig d'exploracions complementàries. Orientació diagnòstica i terapèutica	2	1
Procediments diagnòstics invasius (PAF, BAG)	3	2
Comunicació de sospites diagnòstiques, pronòstic i alternatives terapèutiques	3	2
Participació en comitès oncològics	3	2

Resident de quart any

Rotació de Diagnòstic Prenatal

Activitats relacionades amb el diagnòstic prenatal

Establir un pronòstic amb els marcadors bioquímics i ecogràfics de cromosomopaties.

Indicar i realitzar amniocentesi de primer i segon trimestre, biòpsies corials (coneixement de la tècnica, indicacions i contraindicacions) i altres tècniques invasives prenatales si es realitzen en la unitat.

Orientar els resultats genètics.

Orientar els casos de patologia infecciosa prenatal.

Realitzar un consell reproductiu

Ecografia morfològica de 20 setmanes: exploració ecogràfica normal i detecció de malformacions.

Derivacions a centre de referència per a confirmació de malformació fetal / seguiment i/o tractament.

Seguiment ecogràfic de patologia obstètrica / marcadors o malformacions fetals.

Rotació d'Ecografia Tercer Nivell

Ofereix d'una forma pràctica, sota supervisió directa, l'aprenentatge necessari per realitzar una ecografia sistemàtica en els diferents trimestres de l'embaràs.

Proporciona coneixements teòrics sobre els conceptes bàsics en ecografia i el maneig de complicacions materno-fetals dels casos referits a la unitat.

Així mateix ofereix la possibilitat d'observar procediments invasius i tècniques de teràpia fetal.

Rotació d'Oncologia Ginecològica

Objectiu general: Coneixement dels tumors malignes que afecten el tracte genital: diagnòstic, tractament i pronòstic. Per a això el resident realitzarà d'una rotació de 5 mesos, dels quals disposarà de dos per fer una estada a l'Hospital Universitari de

Bellvitge (el nostre centre de referència en oncologia ginecològica) on a més dels objectius generals de la rotació assistirà a cirurgies reglades de el càncer ginecològic, cirurgia radical, cirurgia robòtica i mínimament invasiva.

Coneixements, competències i habilitats a adquirir:

- Coneixement teòric de les neoplàsies ginecològiques (ovari, cèrvix, endometri, vulva i vagina): etiopatogènia, histologia, diagnòstic, estudi d'extensió, estadificació FIGO i TNM, possibilitats terapèutiques, seguiment i pronòstic.
- Complicacions de la cirurgia oncològica. Diagnòstic i tractament.
- Estudi de les guies clíniques i protocols assistencials utilitzats a la Unitat.
- Desenvolupar habilitats específiques en el tracte amb les pacients oncològiques i els seus afins.
- Coneixement del funcionament del Comitè de Ginecologia Oncològica i la presa consensuada de decisions clíniques. Participació activa en el Comitè.
- Entrenament bàsic en les diferents disciplines que conformen la Unitat: Anatomia Patològica, Oncologia Mèdica, Oncologia Radioteràpica, Radiodiagnòstic.
- Identificació de les pacients amb alt risc oncològic.
- Realitzar el seguiment de les pacients amb alt risc oncològic i indicar les cirurgies reductores de risc.
- Atendre la pacient a consultes externes. Anamnesi dirigida, exploració, decisió de proves complementàries, indicació de tractament, seguiment.
- Realització de tècniques diagnòstiques i / o terapèutiques invasives (biòpsia, PAAF, paracentesi, toracocentesi, drenatges, etc.).
- Participació en els projectes d'investigació clínica que s'estiguin desenvolupant a la Unitat.
- Realització de colposcòpies, vaginoscòpies i vulvoscòpies.
- Indicació de conitzacions cervicals en els casos de neoplàsies intraepiteliais.
- Seguiment de la pacient amb antecedent de neoplàsia intracervical.
- Assistent com a primer o segon ajudant en les cirurgies programades (segons complexitat i criteri del metge adjunt).
- Realitzar com a primer cirurgià les intervencions que se li assignen.

Rotació d'Esterilitat i Reproducció

Activitats relacionades amb la reproducció

Realitzar una anamnesi i exploració completa.

Indicar i interpretar correctament les proves complementàries.

Orientar un estudi d'esterilitat.

Interpretar les troballes en les tècniques endoscòpiques diagnòstiques.

Fer inseminacions.

Realitzar una inducció, estimulació i frenació ovàrica.

Aplicació correcta de les diferents teràpies hormonals.

Cirurgia de l'esterilitat.

Preparació del cicle per a tècniques de reproducció assistida.

Controls fol·liculars.

Tècniques de reproducció assistida.

Rotació lliure

El resident disposarà de 2 mesos durant l'últim any de residència per planificar una rotació lliure per la unitat o unitats que cregui més adequades, després de valorar-ho amb el tutor, bé sigui una àrea per on ja hagi rotat o una altra de diferent.

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

Nivell de supervisió: baix

Activitats	Nivell	
	Inici	Final
1- Competències comunes		
Informació, comunicació en situacions emocionals inestables	2	1
Interpretació d'informes de gestió (activitat-qualitat)	1	1
Realitzar de forma autònoma lectura crítica de revisions mèdiques, protocols i guies clíniques	2	1
Elaborar de forma autònoma una comunicació i una publicació	2	1
Supervisar R1 i R2	1	1
Interpretar un informe d'avaluació del cost-utilitat d'una decisió mèdica	2	2
Participar en comitès de qualitat i d'ètica assistencial	2	2
2- Oncologia ginecològica		
Història clínica, exploració, complementàries i resultats d'anatomia patològica (interpretació)	2	1
Orientació diagnòstica i terapèutica en patologia oncològica	2	1
Control pre i postquirúrgic. Estudi de possibles recidives	2	1
Comunicació i orientació diagnòstica i terapèutica en patologia oncològica	3	2
Participació en comitè oncològic	3	2
3- Diagnòstic prenatal		
Previsió, marcadors bioquímics i ecogràfics de cromosomopaties	2	1
Amniocentesi primer i segon trimestre	2	1
Orientació resultats genètics	2	1
Orientació patologia infecciosa prenatal	2	1
Consell reproductiu	3	2
Biòpsies corials	3	2

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

	Inici	Final
4- Cirurgia programada		
Cirurgia seleccionada i oncologia no complicada	2	1
Cirurgia de lesions benignes de mama	2	1
Cirurgia benigna laparoscòpica	2	1
Tumorectomia. Mastectomia simple	3	2
Cirurgia oncològica complexa. Reconstrucció	3	3
Limfadenectomia completa. Gangli sentinella	3	3
5- Assistència a el part		
Supervisió de residents	2	1
Parts bessons preterme. Distòcia d'espatlles	2	1
Trencament uterina i cesàries urgents	2	1
Dehiscències i reparació d'esquinços de perineu complicats	2	1
Emergències vitals	3	2
Inversió uterina	3	2
Histerectomia postpart	3	2
6- Urgències		
Realitzar laparotomies exploradores i laparoscòpies diagnòstiques	3	2
Cirurgia annexial urgent i complicada	3	2
Gestacions d'alt risc vital	3	2
ectòpics complicats per laparoscòpia	3	2
Eventracions i dehiscències quirúrgiques	3	2
7- Reproducció		
Història clínica, exploració física i complementàries en l'estudi d'esterilitat	2	1
Tècniques endoscòpiques diagnòstiques. Inseminació	3	2
Proves funcionals dinàmiques ovàriques. Tractaments hormonals	3	2
Tractament quirúrgic de l'esterilitat. Reproducció assistida	3	3

4. Calendari de rotacions

La formació de l'especialista en Obstetrícia i Ginecologia té una durada de 4 anys, durant els quals el metge en formació realitzarà rotacions / estades per les diferents àrees generals i específiques de l'especialitat i algunes per altres especialitats.

Les rotacions estaran organitzades de la manera següent:

Rotacions internes: que es duren a terme en el mateix centre acreditat i en dispositius docents associats.

Rotacions externes: les que es fan ocasionalment en un altre centre, i no necessàriament tots els residents.

Rotacions externes sistemàtiques: les que es repetiran cada any des del mateix centre i unitat docent d'origen al mateix centre i unitat docent de destinació, per al mateix any de residència i per als mateixos objectius.

(Per a aquestes últimes hi ha un acord de col·laboració signat entre el centre d'origen i el de destinació)

A continuació es detalla l'itinerari per any de residència:

R1:

Mes 1: adaptació al mateix centre i dins el servei.

Mes 2: Rotació per urgències generals.

Mes 3-7: Planta d'hospitalització, sala de parts, urgències obstètric ginecològiques.

Mes 8-9: Obstetrícia de baix risc (consultes externes)

Mes 10: Endocrinologia (consultes externes)

Mes 11: ASSIR al CAP Baix Ebre (aquesta rotació inclou menopausa i contracepció)

R2:

Mes 1-4: Planta d'hospitalització, sala de parts, urgències obstetricoginecològiques

Mes 5-6: Alt risc obstètric (ARO) a l'Hospital Joan XXIII. **Rotació externa sistemàtica**

Mes 7-8: Alt risc obstètric Obstètric

Mes 9: Diagnòstic prenatal

Mes 10-11: Ginecologia General

R3:

Mes 1-2: Planta d'hospitalització, sala de parts, urgències obstetricoginecològiques

Mes 3: Diagnòstic prenatal.

Mes 4-5: Sòl pelvià

Mes 6-7: Mama i Cirurgia General.

Mes 8-9: Patologia cervical.

Mes 10-11: Cirurgia Laparoscòpica Ginecològica a Hospital de la Santa Tecla de Tarragona (**rotació externa optativa**).

R4:

Mes 1: Diagnòstic prenatal

Mes 2: Ecografia tercer nivell en Hospital Vall d'Hebron (**rotació externa optativa**).

Mes 3-4: Oncologia Ginecològica

Mes 5-6: Oncologia Ginecològica a l'Hospital Universitari de Bellvitge (**rotació externa sistemàtica**)

Mes 7: Oncologia Ginecològica

Mes 8-9: Reproducció (**rotació externa optativa**).

Mes 10-11: rotació lliure (rotació interna optativa; el resident, assessorat pel tutor i / o adjunt reponsable decidirà per quina unitat del mateix servei vol realitzar uns mesos addicionals)

*L'activitat quirúrgica programada, l'assistència a parts i a les urgències obstetricoginecològiques es desenvoluparan durant els 4 anys de formació, adquirint el resident, de manera progressiva, major grau de responsabilitat basant-se en el protocol de supervisió prèviament establert.

** Totes les rotacions es duren a terme en el centre mateix excepte aquelles en què s'especifica que són rotacions externes (pot variar el centre de destinació) o externes sistemàtiques (en què es concreta el centre de destinació)

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

Any de rotació	Contingut	Mesos	Dispositiu
R1	Adaptació al mateix centre i dins el servei.	1	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R1	Rotació per urgències generals.	1	Servei d'Urgències, HTVC
R1	Planta d'hospitalització, sala de parts, urgències obstètric ginecològiques	5	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R1	Obstetrícia de baix risc (consultes externes)	2	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R1	Endocrinologia (consultes externes)	1	Servei Endocrinologia i Nutrició, HTVC
R1	ASSIR (aquesta rotació inclou menopausa i contracepció)	1	ASSIR, pertany al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, ubicat al CAP Baix Ebre
R2	Planta d'hospitalització, sala de parts, urgències obstetricoginecològiques	4	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R2	Alt risc obstètric. Rotació externa sistemàtica	2	Unitat Alt Risc Obstètric, Hospital Joan XXIII de Tarragona
R2	Alt risc obstètric Obstètric	2	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R2	Diagnòstic prenatal	1	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R2	Ginecologia General	2	Al propi Servei d'Obstetrícia i

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

			Ginecologia, HTVC
R3	Planta d'hospitalització, sala de parts, urgències obstetricoginecològiques	2	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R3	Diagnòstic prenatal.	1	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R3	Sòl pelvià	2	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R3	Mama i Cirurgia General	2	Unitat Mama, Servei Cirurgia General, HTVC
R3	Patologia Cervical.	2	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R3	Cirurgia Laparoscòpica Ginecològica. (rotació externa optativa).	2	Hospital de la Santa Tecla de Tarragona
R4	Diagnòstic prenatal	1	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R4	Ecografia tercer nivell (rotació externa optativa).	1	Hospital MaternoInfantil de la Vall d'Hebron
R4	Oncologia Ginecològica	3	Al propi Servei d'Obstetrícia i Ginecologia, HTVC
R4	Oncologia Ginecològica (rotació externa sistemàtica)	2	Hospital Universitari de Bellvitge
R4	Reproducció (rotació externa optativa).	2	
R4	Rotació lliure	2	

5. Competències adquirides i responsabilitat del resident

Durant la formació el metge resident ha d'adquirir una sèrie de coneixements i habilitats propis de l'especialitat, a més d'altres de generals.

Coneixements i habilitats generals

1. Aspectes generals de l'especialitat:

- Anatomia i fisiologia de l'aparell reproductor i de la mama
- Regulació neurològica i hormonal
- Fisiologia de la pubertat i el climateri
- Fecundació, implantació i desenvolupament de l'embrió i els annexos ovulars.
- Asèpsia i antisèpsia.

2. Bioètica

- Principis fonamentals i aplicació a les diferents àrees de l'especialitat: diagnòstic prenatal, anticoncepció, interrupció de l'embaràs, reproducció assistida...

3. Legislació

4. Suport vital bàsic

5. Medicina basada en proves:

- Recerca bibliogràfica, interpretació i crítica d'articles.
- Utilització d'internet

6. Metodologia científica

- Projectes d'investigació
- Elaborar i presentar comunicacions en sessió clínica i en congressos.
- Escriure articles.

7. Anamnesi, exploracions i proves complementàries:

- Exploració general, genital i de la mama en la dona.
- Proves histopatològiques, fonaments bàsics.
- Ecografia, ecografia Doppler
- RNM, TAC ...
- Colposcòpia i vulvoscòpia, fonaments.

8. Gestió clínica i salut pública.

9. Comunicació i treball en equip.

Coneixements i habilitats específics.

Urgències i Sala de Parts:

Anamnesi i història clínica correctes.

Exploració obstètrica bàsica.

Diagnòstic de gestació.

Avortament: diagnòstic i tècniques d'evacuació.

Raspat per avortament.

Ecografia obstètrica bàsica.

Realització i interpretació de test diagnòstics i proves de benestar fetal (NST, PTC, RPM, perfil biofísic, amnioscòpia...)

Maduració i inducció de el treball de part. Mètodes.

Diagnòstic de la feina de part.

Profilaxi antibiòtica intrapart.

Medicació intrapart.

Analgèsia intrapart

Maneig del treball de part normal.

Assistència al part normal.

Part natural / part a l'aigua.

Identificació i maneig de la feina de part patològic (hipodinàmies i hiperdinàmies, distòcies de dilatació, de descens, sospita de patiment fetal, sospita de desproporció pelvifetal.)

Part en situacions especials: diabetis, HTA / preeclampsia / eclampsia, VIH...

Assistència al part instrumentat (fòrceps, espàtules, vacuum)

Part en presentació podàlica i maniobres d'extracció fetal.

Part de bessons. Gran extracció 2n bessó.

Distòcia d'espatlles i maniobres per resoldre-la.

Tècnica de l'episiotomia i episiorràfia.

Diagnòstic dels estrips de canal del part i reparació d'aquests.

Retenció placentària i extracció manual de placenta.

Puerperi immediat.

Hemorràgia postpart. Identificació i tractament.

Atonia uterina. Profilaxi i tractament.

Indicació i realització de cesàries.

Diagnòstic i tractament de les entitats patològiques que es donen amb més freqüència durant l'embaràs; cistitis, pielonefritis...

Amenaça de part prematur: diagnòstic i maneig.

Òbit fetal: maneig.

Exploració ginecològica bàsica.

Ecografia ginecològica bàsica.

Realització de citologies i biòpsies cervicals i endometrials.

Histerosonografia: indicació, tècnica i interpretació.

Extracció de DIU.

Desbridat Bartholinitis agudes i altres abscessos perineals.

Diagnòstic i tractament de el dolor pelvià i les seves diferents etiologies (EIP, endometriosi, quists annexials, torsions...)

Metrorràgies: diagnòstic i tractament.

Amenorrees: diagnòstic i maneig.

Planta d'hospitalització

Puerperi normal i patològic.

Control i cura de l'episiotomia.

Lactància materna i problemes més freqüents.

Manejos hiperèmesi gravídica.

Maneig de la patologia obstètrica freqüent: HTA / preeclàmpsia / eclàmpsia, APP, diabetis gestacional i pregestacional, colèstasi gravídica.

Postoperatoris ginecològics.

Control i cura ferides quirúrgiques (cesàries, histerectomies...)

Maneig de les patologies ginecològiques més freqüents: EIP, endometriosi, quists annexials, àlgies pèlviques, metrorràgies...

Coneixement i maneig de pacients oncològiques ingressades

Consultes externes

Obstetrícia i ARO:

Història clínica completa.

Primeres visites i visites successives.

Exploració obstètrica bàsica: alçada uterina, tacte vaginal, maniobres de Leopold...

Realització i interpretació de proves complementàries: amnioscòpia, test d'amniorrexi, ecografia, fluxometria Doppler, NST, PTC i analítiques

Control de la gestació de baix risc.

Diagnòstic i control de la gestació d'alt risc.

Coneixement de la patologia obstètrica més freqüent: diabetis, HTA, preeclàmpsia, colèstasi gravídica, RCIU, APP...

Control de gestacions múltiples i la seva patologia.

Incompetència cervical i cerclatge.

Indicacions de cesària programada.

Indicacions d'ecocardiografia fetal.

Ginecologia:

Història clínica completa.

Primeres visites i visites successives.

Exploració ginecològica bàsica: especuloscòpia, tacte vaginal ...

Realització i interpretació de proves complementàries: citologia cervicovaginal, biòpsia endometrial, cervical i altres, cultius, ecografia, eco Doppler, histerosonografies, colposcòpies, histeroscòpies diagnòstiques, analítiques.

Diagnòstic i opcions terapèutiques de les patologies ginecològiques més freqüents: endometriosi, hemorràgies disfuncionals, miomes uterins, pòlips endometrials, quists ovàrics...

Menopausa i climateri.

Consultes monogràfiques:

Ginecologia oncològica: diagnòstic, tractament i seguiment dels càncers ginecològics. Interpretació de proves d'imatge (TAC, RNM...), resultats d'anatomia patològica. Detecció de recidives.

Esterilitat: analítiques, histerosalpingografies, espermiogrames... Opcions terapèutiques. Estimulacions i IAC. Derivacions a altres centres per FIV, ICSI...

Sòl pelvià: proves diagnòstiques d'incontinència d'orina i opcions terapèutiques. Indicacions i tipus de cirurgia reparadora.

Patologia cervical: protocol de prevenció, diagnòstic, tractament i seguiment. Indicació de tractament quirúrgic vs actitud expectant. Vacunes.

Gabinet de diagnòstic prenatal:

Cribatge d'aneuploidies / test combinat primer trimestre.

Ecografia de 12 setmanes.

Ecografia morfològica.

Seguiment ecogràfic de patologia obstètrica / marcadors o malformacions fetals.

Derivacions al centre de referència per a confirmació de malformació fetal / seguiment i/o tractament.

Proves invasives: biòpsia de còrion i amniocentesi (la realització de les dues proves ha disminuït considerablement amb la implantació de test combinat de primer trimestre).

Quiròfan:

Histeroscòpies.

Raspats diagnòstics i terapèutics.

Conitzacions cervicals.

Cerclajes cervicals.

Cirurgia reparadora dels prolapses genitals i de la incontinença d'orina: histerectomia vaginal, malles, intervenció de Richter...

Cirurgia laparotòmica: exploradora, miomectomies, quistectomies, histerectomies, annexectomies...

Cirurgia oncològica: cirurgia reglada del càncer d'úter, cèrvix i ovari. Vulvectomies parcials.

Cirurgia laparoscòpica: Lligadures tubàriques, gestació extrauterina, endometriosis, quists i masses ovàriques, histerectomies assistides.

Patologia mamària:

Al nostre hospital la patologia mamària va a càrrec del Servei de Cirurgia General. Per aquest motiu el resident d'Obstetrícia i Ginecologia ha de fer una rotació d'entre 1 i 2 mesos per a la Unitat de Mama de l'esmentat servei.

A l'acabar aquesta rotació el resident ha de: conèixer els protocols assistencials, interpretar mamografies i ecografies mamàries, saber realitzar puncions mamàries dirigides, interpretar resultats d'anatomia patològica, haver assistit, com a mínim, a una sessió de quiròfan de mama setmanal i saber realitzar controls postquirúrgics.

Els **mínims quirúrgics** que ha de complir el resident són els que especifica el programa formatiu de l'especialitat facilitat pel Ministeri:

- 50 histerectomies via abdominal o vaginal.
- 70 intervencions distribuïdes entre extirpació de quists d'ovari, ovariectomies, miomectomies, ectòpic, colpoplàsties (anteriors i/o posteriors).

Programa formatiu d'Obstetrícia i Ginecologia

- 30 endoscòpies diagnòstiques (laparoscòpia, histeroscòpia, etc.) i terapèutiques (esterilitzacions tubàriques, quistectomías, tractament d'endometriosi, septes, etc.).
- 30 intervencions de cirurgia mamària (inclou intervencions per carcinoma).
- 15 intervencions de cirurgia oncològica com a ajudant.
- 25 raspats diagnòstics i terapèutics.

Activitat obstètrica:

- 200 casos d'atenció al part i deslliurament normal.
- 60 cesàries segmentàries abdominals.
- 30 operacions extractores fetals per via vaginal, profilàctiques.
- 30 operacions extractores per via vaginal, no profilàctiques.
- 30 evacuacions uterines en úters fins a la mida de 10 setmanes.
- 10 evacuacions uterines en úters majors de 10 setmanes.
- 15 amniocentesis precoces.
- 30 amniocentesis tardanes.

6. Guàrdies

Les guàrdies es consideren docents i s'han de realitzar obligatòriament dins del programa formatiu de l'especialitat. Atesa la normativa vigent, i l'aplicació dels acords arran de la vaga de residents del 2020, el nombre de guàrdies està limitat a 4 al mes, distribuïdes de la manera següent: 3 de 15 hores i 1 de 24 hores (enteses com jornades d'atenció continuada de 15 o 24 hores segons es tracti de dia laborable o no).

El resident ha d'atendre únicament pacients obstètriques i ginecològiques.

Durant tota la jornada de guàrdia el resident ha d'estar acompanyat i supervisat per l'adjunt de guàrdia.

Durant les rotacions externes les guàrdies les ha de fer al centre hospitalari en què es trobi.

7. Activitat docent

8.1 Sessions

8.1.1 Canvi de guàrdia

S'hi comenten els casos de la guàrdia i es programa l'activitat que cal realitzar.

- Lloc: despatx de Sala de Parts a l'HTVC
- Quan: diàriament 8.15 - 8.30 h
- Qui hi assisteix: obstetres i llevadores del torn que surt i que entra

8.1.2 Sessió prequirúrgica

Es comenten els casos proposats per a intervenció i es torna a avaluar la urgència i el risc.

- Lloc: despatx del Servei de Ginecologia a l'HTVC
- Quan: dilluns, 08.30 - 9.30 h
- Qui hi assisteix: tots els facultatius ubicats a l'ASSIR i a l'hospital

8.1.3 Sessió de perinatologia

Es comenten casos complicats, evolució de nounats... i es prenen decisions conjuntes.

- Lloc: despatx Servei de Pediatria / despatx Servei de Ginecologia alterns
- Quan: dilluns 15: 30-17.00 h
- Qui hi assisteix: obstetres i pediatres

8.1.4 Sessió maternoinfantil territorial

Exposen temes d'interès per a la pràctica diària i actualitzen protocols.

- Lloc: àrea docent de l'HTVC
- Quan: primer dilluns de cada mes, de 15.30 a 17.00 h
- Qui hi assisteix: tot el personal territorial relacionat amb l'atenció maternoinfantil

8.1.5 Comitè de patologia cervical

Es comenten els casos de la Unitat de Patologia cervical i avaluen resultats.

- Lloc: despatx del Servei a l'HTVC
- Quan: segon i quart divendres de cada mes, de 8.30 a 9.30 h
- Qui hi assisteix: ginecòlegs i patòlegs

8.1.6 Comitè de sòl pelvià

Es comenten els casos de la Unitat de Sòl Pelvià i avaluen resultats.

- Lloc: despatx de Rehabilitació de l'HTVC
- Quan: primer divendres de mes cada mes, de 8.30 a 9.30 h
- Qui hi assisteix: ginecòlegs, uròlegs i rehabilitador de la Unitat de Sòl Pelvià

8.1.7 Comitè oncològic

Es comenten els nous casos oncològics i es revisen altres casos.

- Lloc: despatx del Servei de Ginecologia de l'HTVC
- Quan: primer i tercer divendres de cada mes, de 8.30 a 9.30 h
- Qui hi assisteix: ginecòlegs, patòleg, radiòleg i oncòleg

8.1.8 Revisions de protocols

Reunió mensual, el dia variable i l'horari de 15.30-17 h

Qui hi assisteix: obstetres i llevadores

8.1.9 Reunions amb les llevadores

- Reunions mensuals llevadores hospitalàries i llevadores ASSIR
- Per a l'actualització protocols i formació en servei específics de cada àmbit
- Reunions territorials trimestrals
- Per a l'actualització protocols i circuits comuns.

7.2 Cursos

Previsió de cursos recomanats per realitzar els residents

- Curs de fonaments en obstetrícia i ginecologia per a R1 organitzat per la SEGO
- Curs d'atenció maternoinfantil per a R2 organitzat per la SEGO
- Curs de patologia ginecològica per a R3 organitzat per la SEGO
- Curs d'ecografia obstetricoginecològica bàsica (nivells I i II de la SEGO)
- Curs d'ecografia de les 11-13 + 6 setmanes i ecografia morfològica
- Curs de patologia cervical i colposcòpia
- Curs de formació continuada en perinatologia. (HTVC). Cada any.
- Curs bàsic en laparoscòpia, organitzat per la SEGO
- Curs avançat en laparoscòpia, organitzat per la SEGO
- Curs d'interpretació de monitoratge fetal bàsic
- Curs d'interpretació de monitoratge fetal avançat
- Cursos d'interès general (estadística, informàtica, idiomes, investigació, Curs Codi IAM, Curs Codi ICTUS, Curs d'higiene de mans...), desenvolupat al Pla troncal de l'HTVC.

8. Formació transversal i activitats de recerca

El programa està orientat a adquirir els nivells de competència en els àmbits que creiem necessaris per als professionals del sistema sanitari.

La formació està distribuïda en quatre blocs diferents:

- Formació clínica bàsica comuna
- Formació en qualitat
- Formació en recerca
- Formació en comunicació i bioètica

Els cursos s'han de realitzar en els anys recomanats en cadascuna de les activitats, però també es poden fer l'any següent al recomanat de forma justificada.

Cal fer la inscripció al curs (consulteu a la secretària de la Comissió de Formació Continuada) ja que les places són limitades. Si per algun motiu no es pot assistir un cop feta la inscripció s'ha de comunicar a la secretària de la Comissió de Docència.

Les dates dels cursos són aproximades i cal consultar el Pla formatiu a la intranet territorial.

El/la cap d'estudis revisarà periòdicament aquesta assistència, i és necessari que consti a la memòria anual del resident.

[Enllaç al Programa transversal de FSE de l'Hospital de Tortosa Verge de la Cinta](#)

9. Avaluació del resident

El seguiment i la qualificació de l'adquisició de competències professionals durant el període de residència es durà a terme mitjançant les avaluacions formativa, anual i final.

Aquesta avaluació ens permet planificar canvis en la formació per millorar, potenciar la relació de tutorització i centrar l'ensenyament en qui aprèn. L'avaluació forma part del procés d'aprenentatge en si, definint longitudinalment els punts febles i els aspectes de millora, en funció dels resultats, tant pel que fa a l'adquisició de coneixement com al procés d'aprenentatge. Això implica major esforç del docent o tutor i responsabilitza la persona en formació en el procés d'aprenentatge.

Instruments

Entrevistes periòdiques del tutor i del resident

Són de caràcter estructurat i pactat, i han d'afavorir l'autoavaluació i l'autoaprenentatge.

Se n'han de fer un nombre no inferior a 4 per any, a més de totes aquelles que acordin el resident i tutor.

Normalment s'han de fer en la meitat d'una àrea o bloc formatiu per valorar els avenços o dèficits, i facilitar la incorporació de possibles mesures de millora.

Sempre han de fer referència als objectius d'aprenentatge, al compliment dels objectius i a les estratègies per millorar-lo.

S'han de registrar al llibre del resident i als informes d'avaluació.

Llibre del resident

El llibre del resident és l'instrument en el qual es registren les activitats que efectua cada resident durant el període formatiu (rotacions, guàrdies, cursos, tallers sessions clíniques, treballs d'investigació, entrevistes tutor-resident, etc.) Serveix de suport per al seguiment i supervisió per part del tutor de les competències assolides.

Les característiques del llibre del resident són:

- a) És de caràcter obligatori per a tots els residents del centre.
- b) Registre individual de les activitats que evidencien el procés d'aprenentatge del resident, de manera que s'incorporaran les dades quantitatives i qualitatives que es valoren en l'avaluació del procés formatiu.
- c) Registre de les rotacions efectuades, les establertes en el programa formatiu i les externes autoritzades.
- d) És un instrument d'autoaprenentatge que afavoreix la reflexió individual i conjunta amb el tutor.
- e) És un recurs de referència en les avaluacions, juntament amb altres instruments de valoració del progrés competencial del resident.

Altres instruments

Instruments que permetin una valoració objectiva del progrés competencial del resident segons els objectius del programa formatiu i segons l'any de formació (Checklist, Selfaudit, test, ACOE, Pacients simulats ...)

Memòria anual del resident

El resident ha de lliurar el penúltim mes de l'any formatiu la seva memòria anual a la secretària de la Comissió de Docència.

Ha d'estar signada pel resident, el tutor i el cap de servei i s'incorporarà al seu expedient individual.

Ha de lliurar còpia dels certificats d'assistència a cursos i congressos, presentacions, pòsters i tota activitat científica realitzada.

A més de la memòria anual, ha de lliurar a la Comissió de Docència les enquestes de valoració de les rotacions i de la docència i el tutor, de forma anònima.

Informes

Informe anual del tutor

El tutor de l'especialitat ha d'emetre un informe individualitzat per a cada resident, elaborat conjuntament amb ell, que serveix, a més, com a eina d'autoavaluació

Per a la realització d'aquest informe es tindran en compte:

- L'avaluació de les competències (coneixements, habilitats i actituds) en assistència, docència i investigació al llarg de tot l'any.
- Els punts forts que cal mantenir
- Les àrees de millora per al proper any
- L'acompliment del Pla individualitzat de formació
- El pla de formació per a l'any següent

Fulls d'avaluació de les rotacions

Recullen l'avaluació del resident en cada un dels rotatoris, interns o externs, que hagi efectuat al llarg de cada període formatiu. Els fulls els ha d'elaborar, puntuar i signar el tutor corresponent.

S'han d'omplir seguint les guies ministerials que recullen els punts que cal valorar en coneixements, habilitats i actituds.